

AKKOYUNLU HÜKÜMDARI UZUN HASAN BEYE AIT KANUNLAR

[Sayı 2, sahife 106 dan devam]

akça bayramcek ve yüz elli karaca akça divancek ve yüz elli karaca akça şireçelik ve sekiz kile-i Âmidî galle dahi *resm-i bevâbî* alınır imiş Girü bu üzere mukarrer kılındı.

Ve karye-i Ekrekten ehâlisinin 'an-kadim viregeldükleri dört bin karaca akça bağ haracı ve iki bin beşrû. karaca akça kara mal ve iki yüz elli karaca akça timürcek ve üç yüz karaca akça nâyibcek ve iki yüz karaca akça divancek ve iki yüz karaca akça bayramcek ve iki yüz karaca akça şireçelik ve nîm müdd-i Âmidî galle dahi alınır imiş Bunlar dahi mukarrer kılındı.

12. Ve karye-i Tetnik-ı ulıyadan ehâlisinin 'an-kadim viregeldükleri iki bin beş yüz karaca akça kara mal ve iki bin altı yüz karaca akça bağ haracı ve iki yüz karaca akça timürcek ve üç yüz karaca akça divancek ve üç yüz karaca akça nâyibcek ve yüz elli karaca akça bayramcek ve yüz elli karaca akça şireçelik ve sekiz kile-i Âmidî galle dahi *resm-i bevâbî* Bunlar dahi mukarrer kılındı.

13. Ve karye-i Nursenik ehâlisinin 'an-kadim viregeldükleri bin iki yüz karaca akça kara mal ve bin karaca akça bağ haracı ve üç yüz karaca akça nâyibcek ve iki yüz karaca akça timürcek ve yüz karaca akça bayramcek ve yüz karaca akça divancek ve yüz karaca akça şireçelik ve sekiz kile-i Âmidî galle dahi *resm-i bevâbî* alınır imiş Girü ol üzere mukarrer kılındı.

Ve karye-i Dursuddan dahi viregeldükleri bin karaca akça mal ve bin karaca akça bağ haracı ve iki yüz karaca akça timürcek ve yüz karaca akça divancek ve yüz karaca akça şireçelik ve sekiz kile-i Âmidî galle dahi alınır imiş Bunlar dahi mukarrer kılındı.

15. Ve karye-i Kızılca ehâlisinin dahi üç bin karaca akça bağ haracı virürler imiş Bunlar dahi kemâkân mukarrer kılındı.

27. Ve bac hususu dahi tamgay-ı harîr her menn-i Âmidîde ki bin beş yüz seksen dirhem olur on iki karaca akça bac alınır imiş ki dört Osman akçası olur Ve bezden akmişenin her menninden yigirmi dört karaca akça alınır imiş ki sekiz Osman akçası olur Ve Rum ve Haleb ve Şam ve Mısır kumaşı geçüp gitse bunlar dahi harîr düsturu üzere ki her menninde on iki karaca akça alınır imiş. Ve Rum cânibinden Frengî akmişe ve çatma ve fik [46] ve sayir bu asıl aksâm-ı meta' geçüp gitse ol dahi bez kumaş i'tibarî üzere imiş her menninde yigirmi dört karaca akça alınır imiş ki sekiz Osmanî olur Ve sükker ve çivid ve sayir bunlara nisbet 'itrî kısmı geçüp gitse her menninden bir buçuk karaca akça bac alınır imiş ki nîm Osman akçası olur Ve sabun ve hinnâ ve penbe ve na'l ve bunlara nisbet nekim vardır ki mürde bâr [47] kısmıdır geçüp gitse her yüküne on iki karaca akça bac alınır imiş ki dört Osmanî olur Ve ketan yükü geçüp gitse her yüküne yüz karaca akça bac alınır imiş ki otuz üç Osman akçasıdır Ve satılsa iki yüz karaca akça tamga alınır imiş ki altmış altı Osmanî akça olur Ve penbe ve sabun ve hinnâ satılsa her yüküne dörder nügi tamga alınır imiş ki her nügi iki yüz dirhemdir Ve yaş

[46] فیک [47] مردوبار

Uzun Hasan Beye Ait Kanunlar

yemiş gelip satılsa andan dahi her yüküne dört nügi alınır imiş Ve mazu yükü geçüp gitse her yüküne bir şahruki bac alınır imiş ki altı Osman akçası olur Ve Ergani reayası bağlarından hasil ettikleri şarapların yükledip satmağa alıp gitse at ve katır yükünden iki Hasanbegi ve eşek yükünden bir Hasanbegi bac alınır imiş ki her Hasanbegi iki Osmanî olur Ve at ve katır ve sayir bunlara nisbet devâb [48] kısmı satılsa her Eşrefîde bir Hasanbegi bac alınır imiş yüzde dört akça hesabıdır.

Ve nâhiye-i mezbûrede hasil olan penbenin *divanisi* alındıktan sonra penbelerin ba'zı reâyâ tarlasından maktu' bey' iderler imiş kendüler arasında bez [49] hesabı olur imiş Satıldukda alan kişiden her yerden bir Osman akçası tamga alurlar imiş.

Ve emlak kısmı satılsa eğer hane ve ger bağdır ve ger âsiyâb her ne bey' olsa her Eşrefîde bir tenge tamga alınır imiş ki yüzde dört Eşrefî hesabıdır.

Ve çulhalar hususu dahi şehirde olan her çulha kuyusundan ayda dört karaca akça ve kurâda olan çulha kuyularından yılda bir tenge bunlar alınır imiş.

Ve tabakhane hususu dahi her iki koyun ve keçi postu tabaga gelür olsa her iki posta bir karaca akça alınır imiş Ve gönden nîm Şahruki [50] alınır imiş ki üç Osmanî olur.

Ve tamgayı' ağnâm hususu dahi şehirde ve ger kurâda boğazlanan koyundan her baştan dokuz karaca akça ve sığırdan on sekizer karaca akça tamga alınır imiş ki üçü bir Osmanî hesabı üzredir.

IV

Defter-i Yasaha-i Liva-i Ruha (Urfa)

1. Tafsîl-i kanunnâme-i liva-i Ruha ber - muceb-i kanun-ı Hasan Padişah [51].

2. Evvel şehir halkı olandan ve ehali-i kurâdan ki ziraat ideler onda bir buçuk alınır imiş *hâsil ve şahnelik* diyü Girü evvel üzere mukarrer kılındı.

3. Ve *valilik* [52] diyü her çift başına beşer kile-i Ruhayî galle alınır imiş ki iki buçuk Osmanî kilesidir.

4. Ve girü çift başına *valilik* iki Osman akçası dahi alınır imiş.

[48] دوام (٢) دوام [49] بز (٣) شاه روق [51] تفصيل قانوننامه لواء روهه بر موجب قانون حسن پادشاه [52] والى لوق